

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 6C/226/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1312211379
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Fekete
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2015:1312211379.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v konaní pred sudkyňou Mgr. Ivanou Fekete v právnej veci navrhovateľky: G. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, H., Š. P. Z., zastúpenej Bartošík Šváby s.r.o. so sídlom Plynárska 7/A, Bratislava, IČO: 35 929 049 proti odporcovi: Slovenská sporiteľňa, a.s., v skratke SLSP, a.s. so sídlom Tomášikova č. 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, zastúpenému JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s.r.o., so sídlom Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, IČO: 36 866 598, o zaplatenie 5.077,08 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke istinu vo výške 5.077,08 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške

- 9% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.05.2010 do zaplatenia,
- 9% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.06.2010 do zaplatenia,
- 9% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.07.2010 do zaplatenia,
- 9% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.08.2010 do zaplatenia,
- 9% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.09.2010 do zaplatenia,
- 9% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.10.2010 do zaplatenia,
- 9% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.11.2010 do zaplatenia,
- 9% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.12.2010 do zaplatenia,
- 9% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.01.2011 do zaplatenia,
- 9% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.02.2011 do zaplatenia,
- 9% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.03.2011 do zaplatenia,
- 9,25% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.04.2011 do zaplatenia,
- 9,25% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.05.2011 do zaplatenia,
- 9,25% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.06.2011 do zaplatenia,
- 9,5% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.07.2011 do zaplatenia,
- 9,5% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.08.2011 do zaplatenia,
- 9,5% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.09.2011 do zaplatenia,
- 9,5% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.10.2011 do zaplatenia,
- 9,25% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.11.2011 do zaplatenia,
- 9% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.12.2011 do zaplatenia,
- 9% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.01.2012 do zaplatenia,
- 9% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.02.2012 do zaplatenia,
- 9% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.03.2012 do zaplatenia,
- 9% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.04.2012 do zaplatenia,
- 9% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.05.2012 do zaplatenia,
- 9% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.06.2012 do zaplatenia,
- 8,75% p.a. zo sumy 188,04 eur od 16.07.2012 do zaplatenia a náhradu trov za zaplatené súdne poplatky v sume 609 euro, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke náhradu trov právneho zastúpenia v sume 1.584,65 euro, k rukám právneho zástupcu navrhovateľky Bartošík Šváby s.r.o., IČO: 35 929 049, v lehote 3 dni od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania, doručeným súdu dňa 15.08.2012 sa navrhovateľka domáhala, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť jej sumu 5.077,08 eur s príslušenstvom a nahradiť trovy konania.

Navrhovateľka v zastúpení právnym zástupcom návrh odôvodnila tým, že s odporcom uzatvorila dňa 17.09.1997 zmluvu o dôchodku podľa § 842 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), nazvanú ako Zmluva o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu SLSP a.s.“, predmetom ktorej bolo právo navrhovateľky na doživotné peňažné plnenie z Podporného dôchodkového fondu odporcu, vo výške 5.665 SKK (po prepočte konverzným kurzom 188,04 euro) mesačne vždy k 15.dňu nasledujúceho mesiaca až do dožitia navrhovateľky. Odporca od uzatvorenia zmluvy túto čiastku navrhovateľke pravidelne mesačne vyplácal. Dňa 26.10.2009 odporca výpoveďou vypovedal predmetnú zmluvu o dôchodku s uvedením výpovedného dôvodu „využitie zákonného práva podľa ustanovenia § 582 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení“, podľa ktorej mala platnosť a účinnosť zmluvy o dôchodku skončiť dňa 31.03.2010. Odporca k 15.04.2010 nevykonal už žiadnu platbu v prospech navrhovateľky. Uvedenú výpoveď navrhovateľka považuje za neplatnú, z dôvodu nesprávneho použitia ustanovení Občianskeho zákonníka a o možnosti dania výpovede, pričom pre posúdenie tejto otázky je potrebné stanoviť, či je zmluva o dôchodku uzavretá na dobu neurčitú v zmysle § 582 ods. 1 OZ. Podľa názoru navrhovateľky je z právneho hľadiska zmluva o dôchodku zmluvou podľa §§ 842 až 844 OZ, ktorá vychádzajúc z gramatického aj dogmatického výkladu právnej normy, je vždy zmluvou uzatvorenou na dobu neurčitého trvania, pričom platí, že nie je zmluvou na dobu neurčitú, poukazujúc na to, že slovné spojenie „doba neurčitého trvania“ nie je zhodné s legislatívne ustáleným pojmom „doba neurčitá“. Navrhovateľka ďalej v návrhu uviedla, že v minulosti si na tunajšom súde voči odporcovi uplatnila nárok, podobne ako iní navrhovatelia, na zaplatenie sumy 188,04 eur za mesiac apríl 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 15C 103/2010, pričom vo vzťahu k posúdeniu charakteru zmluvy o dôchodku bol právny názor v obdobných konaniach s rovnakým právnym základom ustálený a to, že zmluva o dôchodku je platná a výpoveď odporcu neplatná. Poukázala aj na Nález Ústavného súdu SR zo dňa 25.04.2012, č. k. II . ÚS 26/2012-33, v ktorom v obdobnej veci, kde bol žalobný návrh, po odvolaní voči prvostupňovému rozhodnutiu odvolacím súdom zamietnutý (konanie pred OS Bratislava III, sp. zn. 7C 103/2010 a KS v Bratislave sp.zn. 6 Co 49/2011), Ústavný súd SR uviedol, že podstatou zmluvy o dôchodku je záväzok jednej zmluvnej strany poskytovať plnenie druhej zmluvnej strane počas jej trvania a by bolo v rozpore s účelom a zmyslom právnej úpravy zmluvy o dôchodku pripustiť, aby istota poskytovania dôchodku oprávnenej osobe, bola narušená možnosťou povinnej osoby kedykoľvek zmluvný vzťah ukončiť, z ktorého dôvodu je v takýchto prípadoch vylúčené tento zmluvný typ ukončiť výpoveďou podľa § 582 ods. 1 OZ a opačné závery krajského súdu boli zjavne arbitrárne a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné. Nakoľko odporca plnil za mesiac apríl 2010, dostal sa do omeškania s peňažným plnením podľa zmluvy o dôchodku za obdobie od mája 2010 až ku dňu podania návrhu (15.08.2012), tzn. za 27 mesiacov a preto si navrhovateľka zároveň uplatňuje aj zákonné úroky z omeškania.

Vo veci bol dňa 25.09.2012 pod. č. k. 39RO 762/2012-34 vydaný platobný rozkaz, voči ktorému dňa 23.10.2012 podal odporca odpor odôvodnený tým, že odporcovi ako banke aj po oboznámení sa s obsahom Nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 25.04.2012, č. k. II . ÚS 26/2012-33, zostáva povinnosť striktnie rešpektovať ustanovenia zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, vzhľadom k čomu odporca nemá voči navrhovateľke žiadny záväzok z predmetnej zmluvy o dôchodku, pretože uplatnené právo navrhovateľky na plnenie na základe tejto zmluvy, je v rozpore s hmotným právom a ak by aj v minulosti existovalo, už zaniklo a preto ani súd nemôže poskytnúť právnu ochranu neexistujúcemu právu. Uviedol, že na vec sa vzťahujú ustanovenia § 27 ods. 8 , § 116 a najmä odo dňa jeho účinnosti aj ustanovenie § 119 ods. 3 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a následne sa na vec aplikuje ustanovenie § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka s tým, že plnenie zo zmluvy sa stalo právne nemožné zo strany banky, nie je možné obísť normu verejného práva akou je zákon o bankách. Odporca použitie Zákona o bankách zdôvodnil tým, že tento zákon upravuje okrem bankových činností aj iné činnosti banky, pričom ustanovenie § 119 ods. 3 veta za

bodkočiarkou odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, výslovne neumožňuje banke uskutočňovať činnosti v rozpore s týmto zákonom a vzhľadom k tomu, sa tento zákon použije okrem bankových činností na všetky činnosti banky, ktoré Zákon o bankách zakazuje a s odvolaním na § 116 odporca dôvodil, že sa ustanoveniami tohto zákona spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona. Potom na základe uvedeného právneho výkladu, odporca vyjadril názor, že takýto zákonný zákaz je logický a potrebný aj z dôvodu, že účelom zákona je ochrániť vklady klientov v bankách, pretože nie je prípustné, aby sa klienti banky svojimi vkladmi skladali navrhovateľke na plnenie zo Zmluvy o dôchodku. Plnenie zo zmluvy o dôchodku je tiež s ohľadom na § 27 ods. 8 zákona o bankách aj hospodársky neodôvodnené, nakoľko odporca ako banka nemá žiaden hospodársky dôvod na plnenie z takejto zmluvy a ide predovšetkým o plnenie bez akejkoľvek protihodnoty vo vzťahu k banke, čím sú splnené podmienky, ktoré zmluvu o dôchodku, vzhľadom na jej právny obsah a charakter, banke znemožňujú uzatvoriť a pokiaľ je uzatvorená, tak plniť. V súhrne napokon odporca uviedol, že pri uplatnenom nároku ide o inú ako bankovú činnosť, ktorá je odo dňa účinnosti § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou v rozpore so zákonom o bankách. Preto pri zmluve o dôchodku podľa § 842 OZ, ide o banke zákonom zakázaný záväzok zo zmluvy jednostranne zaväzujúcej a pri aplikovaní uvedených ustanovení zákona o bankách, tento záväzok, ak by aj predtým existoval tak zanikol, nakoľko plnenie z predmetnej zmluvy sa stalo nemožné v zmysle § 575 ods. 1 OZ, s poukazom na vyššie uvedené ustanovenia zákona o bankách. Odporca napokon argumentoval, že aplikovanie Zákona o bankách predovšetkým upravuje činnosť bánk pôsobiacich v Slovenskej republike a preto je lex specialis na všetky právne vzťahy banky a nemožno jeho aplikovanie právne vylúčiť na žiaden právny vzťah, ktorého zmluvnou stranou je banka. Opierajúc sa o túto argumentáciu odporca žiadal žalobný návrh zamietnuť.

Okresný súd Bratislava III vec prejednal a po vykonanom dokazovaní rozhodol rozsudkom zo dňa 28.06.2013, č. k. 6 C 226/2012-75 tak, že návrh zamietol a uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania. Voči tomuto rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie, na základe ktorého Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd, prvostupňový rozsudok uznesením zo dňa 23.12.2014, č. k. 11Co 15/2014-123 podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O.s.p. zrušil a vec podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu vady konania pred súdom prvého stupňa, ktorého postupom sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom, spočívajúcej v nedostatku riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia a nesprávne právne posúdenie veci, keď nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a vytýkajúc súdu prvého stupňa jeho celkovú nelogickosť a zmätočnosť. Takáto vada konania je porušením základného ústavného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces.

Zároveň odvolací súd konštatoval, že vytknuté nedostatky v odôvodnení rozhodnutia prvostupňového súdu mu nebránia zaujať stanovisko k otázke rozhodujúcej pre právne posúdenie opodstatnenosti základu uplatneného nároku, ku ktorému odvolací súd uviedol nasledovné:

Za nespornú medzi účastníkmi konania posúdil otázku uzavretia Zmluvy o poskytovaní plnenia z "Podporného dôchodkového fondu SLSP, a. s." zo dňa 17.9.1997, ktorej predmetom bolo doživotné plnenie z uplatneného a priznaného nároku na plnenie z PDF SLSP, a.s., podľa Štatútu PDF SLSP, a.s., pričom povinnosť plniť má odporca ako povinný a právo na plnenie má navrhovateľka ako príjemca. Z obsahu tejto zmluvy vyplýva, že plnenie vo výške sumy podľa čl. II (5.665,- Sk/188,04 euro) bude povinný vyplácať mesačne vždy k 15-temu dňu v mesiaci až do dožitia príjemcu počnúc mesiacom, nasledujúcim po mesiaci, v ktorom začal príjemca poberať starobný alebo invalidný dôchodok. Vyplácanie plnenia sa skončí mesiacom, ktorého sa príjemca dožil (čl. III zmluvy).

Spornou bola v konaní pred súdom prvého stupňa otázka platnosti, resp. neplatnosti výpovede zo dňa 26.10.2009, ktorou odporca uvedenú Zmluvu uzavretú s navrhovateľkou s účinnosťou od 31. 3. 2010 vypovedal, pričom odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou súdu prvého stupňa, ktorý túto predbežne riešenú otázku nesprávne právne posúdil a ním prijaté závery označil za nelogické a zmätočné, čo bolo ďalším dôvodom zrušenia napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.). Odvolací súd v tej súvislosti poukázal na zákonnú úpravu a vyslovil právne závery ohľadom zániku zmluvy (záväzku) smrťou, ktorý je upravený v § 579 Občianskeho zákonníka a zánik zmluvy (záväzku) uzatvorenej na doživotne určenú dobu podľa § 578 OZ uplynutím doby, kedy sa už neuplatní všeobecné ustanovenie § 579 OZ, z ktorej vyplýva, že zmluvy uzatvárané na dobu končiacu smrťou sú vždy uzatvárané na doživotne určenú dobu. Z výkladu § 842 OZ jednoznačne vyplýva, že doživotne určená doba trvania je ekvivalentom inak určenej doby neurčitého trvania, teda je

len konkrétnym vyjadrením inak určenej doby neurčitého trvania. Pri výklade doby trvania zmluvy, treba preto vychádzať z toho, že ide o pojmy totožné - zmluva o dôchodku uzatvorená na doživotie určenú dobu a tá istá zmluva uzatvorená na inak určenú dobu neurčitého trvania musia byť vždy buď zmluvami na dobu určitú alebo zmluvami na dobu neurčitú. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je prípustný taký výklad, že zmluva o dôchodku uzatvorená na doživotie sa považuje za zmluvu uzatvorenú na dobu neurčitú a zmluva o dôchodku uzatvorená na inak určenú dobu neurčitého trvania (napr. po dobu štúdia) je zmluvou na dobu určitú; takýto rôzny výklad jednej a tej istej zmluvy nepovažuje odvolací súd za správny. V prípade zmluvy o dôchodku totiž zákon výslovne umožňuje jej uzatvorenie na doživotie určenú dobu, hoci sa táto doba končí smrťou; ide však o určenie doby trvania zmluvy odlišujúcej sa od zániku záväzku smrťou.

S ohľadom na uvedené potom odvolací súd konštatoval, že zo Zmluvy o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu“ SLSP, a.s. uzavretej účastníkmi konania dňa 17.9.1997 jednoznačne vyplývajú jej obsahové náležitosti, tzn. vymedzuje účastníkov právneho vzťahu, určenie výšky dôchodku aj stanovenie začiatku jeho výplaty a vymedzenie doby jeho výplaty a svojim charakterom ide o zmluvu o dôchodku uzavretú podľa 842, § 843 Občianskeho zákonníka na dobu určitú a neurčitého trvania (do doživotia).

Odvolací súd k argumentácii že zmluva o dôchodku zanikla v dôsledku nemožnosti plnenia podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 27 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, pre zákonné obmedzenie banky uzatvárať zmluvy, zaväzujúce na hospodársky neodôvodnené plnenia alebo na plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote, konštatoval zjavnú účelovosť danej obrany odporcu, keď hore citovaná právna úprava v zákone o bankách bola zavedená s účinnosťou od 01. 01.2002 (v § 27 ods. 5) a až od 01.01.2007 (v § 27 ods. 8) poukazujúc na to, že odporca naďalej plnil zo zmluvy o dôchodku aj po 01. 01. 2002 až do jej vypovedania, tzn. k dňu 31. 03. 2010, pričom uvedené ustanovenie sa vzťahuje na bankovú činnosť (§ 2 ods. 5), prípadne iné činnosti, ktoré smie banka vykonávať pre iného v súvislosti s jej prevádzkou (§ 2 ods. 10) a pokračovanie len v takejto činnosti v rozpore s § 28 ods. 5(8) sa stalo nadobudnutím účinnosti zákona o bankách 01.01.2002 nemožným. Nakoľko v posudzovanom prípade, obsahovou náplňou zmluvného vzťahu bolo poskytnutie sociálnej výhody z podporného dôchodkového fondu svojmu dlhoročnému zamestnancovi odchádzajúcemu do dôchodku za účelom podpory zabezpečenia životnej úrovne, ktorú zamestnanci dosiahli v čase svojej pracovnej aktivity, na ocenenie ich vernosti, kvality ich práce a na podporu stabilizácie pracovníkov, tzn. zo strany odporcu išlo o zabezpečenie sociálnej starostlivosti o zamestnanca odchádzajúceho do dôchodku, nešlo o zmluvu ktorú odporca uzatváral ako podnikateľ pri výkone svojej podnikateľskej činnosti a ani sa nejednalo o vzťah banky a klienta.

Napokon na základe uvedeného odvolací súd uložil súdu prvého stupňa pri ďalšom prejednaní veci vyhodnotiť vykonané dôkazy jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, opätovne vo veci rozhodnúť výrokom zodpovedajúcim § 155 O.s.p. a odôvodniť rozhodnutie tak, aby zodpovedalo § 157 ods. 2 O.s.p. a v novom rozhodnutí o veci súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods.3 O.s.p.).

Súd prvého stupňa viazaný uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.), vychádzajúc z vykonaného dokazovania a zistení súdu, rozhodných pre posúdenie žalovaného nároku, mal súd za preukázané, že navrhovateľka a odporca dňa 17.09.1997 uzatvoril Zmluvu o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu“ Slovenskej sporiteľne, a.s. (ďalej len PDF SLSP), predmetom ktorej bolo doživotné plnenie z uplatneného a priznaného nároku na plnenie z PDF SLSP podľa Štatútu tohto fondu a na základe ktorej sa odporca zaviazal vyplácať navrhovateľke (ako príjemcovi) doživotne sumu 5.665,- Sk (188,04 euro) mesačne, vždy k 15. dňu každého mesiaca až do dožitia navrhovateľky, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci v ktorom začala navrhovateľka poberať starobný dôchodok alebo plný invalidný dôchodok, pričom vyplácanie plnenia skončí mesiacom, ktorého sa príjemca (navrhovateľka) dožil. Podľa názoru odporcu je existencia zmluvy o dôchodku, o ktorú svoj nárok opiera navrhovateľka sporná a nie je známe, či predložila súdu originál zmluvy a to napriek nespornej skutočnosti, že navrhovateľke poskytoval dlhšie časové obdobie plnenie z tejto zmluvy a to až do marca 2010, kedy zmluvu vypovedal.

Práve s ohľadom na nesporne preukázané, že odporca navrhovateľke do marca 2010 zo zmluvy plnil, súd existenciu zmluvy považoval za dostatočne preukázanú, aj napriek námietkam odporcu a toho, že navrhovateľka v konaní predložila len jej fotokópiu.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak sa plnenie stane nemožným, povinnosť dlžníka plniť zanikne.

Podľa § 578 Občianskeho zákonníka, práva a povinnosti zaniknú uplynutím času, na ktorý boli obmedzené.

Podľa § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak je dojednaná zmluva na dobu neurčitú, ktorej predmetom je záväzok na nepretržitú alebo opakovanú činnosť, alebo záväzok zdržať sa určitej činnosti alebo strieť určitú činnosť a ak zo zákona alebo zo zmluvy nevyplýva spôsob jej výpovede, možno zmluvu vypovedať v lehote troch mesiacov ku dňu kalendárneho štvrtého roka.

Podľa § 842 Občianskeho zákonníka, zmluvou o dôchodku sa zakladá niekomu na doživotne alebo inak určenú dobu neurčitého trvania právo na vyplácanie určitého dôchodku.

Podľa § 843 Občianskeho zákonníka, sa zmluva o dôchodku musí uzavrieť písomne.

Podľa § 844 Občianskeho zákonníka, právo na dôchodok nemožno previesť na iného. Splatné dávky možno však postúpiť.

V danom prípade Zmluva o poskytovaní plnenia z podporného dôchodkového fondu, je z právneho hľadiska bezpochyby zmluvou o dôchodku podľa citovaných ustanovení § 842 až § 844 Občianskeho zákonníka. Ide o zmluvu aspoň medzi dvoma osobami a to osobou, ktorá sa zaväzuje vyplácať dôchodok a osobou, ktorej bude dôchodok vyplácaný. Podstatnými náležitosťami zmluvy o dôchodku je okrem vymedzenia zmluvných strán, vymedzenie (určenie) neurčitej doby trvania, vymedzenie druhu a výšky dôchodku a určenie jeho periodicity. Okrem týchto podstatných náležitostí, môže zmluva o dôchodku upravovať aj iné práva a povinnosti účastníkov zmluvy.

Pre dobu trvania zmluvy o dôchodku, právna úprava kogentne zakladá možnosť uzavrieť túto zmluvu vždy len na dobu určitú keď stanovuje, že zmluva o dôchodku sa uzatvára buď na „doživotie“ alebo „inak určenú dobu neurčitého trvania“. Táto doba určitá nie je ohraničená konkrétnym termínom (dátumom), ale konkrétnou, určitou skutočnosťou, tzn. ide o určitú dobu neurčitého trvania a práve táto neurčitosť trvania doby, je charakteristickým znakom uvedeného zmluvného typu. Je na účastníkoch zmluvy o dôchodku, či si zvolia túto dobu buď na doživotie, kedy je doba trvania určitá a ohraničená smrťou prijímateľa alebo iným spôsobom ohraničenú určitú dobu neurčitého trvania, napr. doba štúdia a pod. Inak povedané pokiaľ je zmluva o dôchodku uzatvorená na „doživotie“, ide o dobu trvania zmluvy ohraničenú smrťou prijímateľa a je vyjadrením určitej doby neurčitého trvania zmluvy, keďže smrť fyzickej osoby predstavuje určitý okamih, ktorý je zjavný a istý, že nastane, avšak ktorý nemožno vopred určiť konkrétnym dátumom. Tzn. aj v prípade účastníkmi uzatvorenej Zmluvy o poskytovaní plnenia z podporného dôchodkového fondu zo 17.09.1997 bolo právo na vyplácanie dôchodku v prospech navrhovateľky ako príjemcovi dôchodku, časovo ohraničené a to právnou skutočnosťou, ktorou je v prípade doživotne určenej doby trvania, smrť navrhovateľky.

Potom v zmysle § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvu ktorá je uzatvorená na dobu určitú (i keď neurčitého trvania) nemožno vypovedať a výpoveď zo dňa 26.10.2009, na základe ktorej malo dôjsť k skončeniu zmluvy k 31.03.2010, je pre jej rozpor so zákonom absolútne neplatná (§ 39 OZ) a odporca bol povinný naďalej vyplácať navrhovateľke mesačný dôchodok podľa predmetnej Zmluvy.

V tejto súvislosti súd poukazuje aj na judikatúru súdov v obdobných veciach a tiež konkrétne na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v obdobnej veci odmietol podané dovolanie a dospel k záveru, že zmluva bola uzatvorená platne, výpoveď považoval za neplatnú a zároveň uviedol, že na daný právny vzťah nemožno aplikovať zákon o bankách (6Cdo 50/2013).

Taktiež Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze č. k. II.ÚS 26/2012-33 zo dňa 25.4.2012, uviedol, že dojednanie takejto zmluvy je potrebné nepochybne považovať za dojednanie zmluvy na dobu určitú, že by bolo v rozpore s účelom a zmyslom právnej úpravy zmluvy o dôchodku pripustiť, aby

istota poskytovania dôchodku oprávnenej osobe bola narušená možnosťou povinnej osoby kedykoľvek zmluvný vzťah ukončiť.

V súvislosti s námietkou odporcu, že pri uplatnenom nároku ide o inú ako bankovú činnosť, ktorá je odo dňa účinnosti § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou v rozpore so zákonom o bankách č. 483/2001 Z. z. a teda ide o banke zákonom zakázaný záväzok zo zmluvy a pokiaľ by aj tento záväzok v minulosti existoval tak zanikol, pre nemožnosť plnenia z predmetnej zmluvy v zmysle § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka súd uvádza, že z ustanovení citovaného zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, v znení platnom a účinnom od 01.01.2002 (§ 27 ods. 5 resp. s úč. od 01.01.2007 § 27 ods. 8, v nadväznosti na § 116 a § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou) vyplýva, že ustanovenia tohto zákona sa vzťahujú výlučne na „bankovú činnosť“, ktorou je v zmysle § 2 ods. 5 zákona o bankách, činnosť uvedená v § 2 ods. 1 ako prijímanie vkladov a poskytovanie úverov a činnosť konkrétne vymedzená v § 2 ods. 2 zákona o bankách a ďalej sa tento zákon vzťahuje na iné ako bankové činnosti, ktoré smie banka vykonávať pre iného výlučne v súvislosti s jej prevádzkou (§ 2 ods. 10 zákona o bankách). Zákon o bankách ako lex specialis upravuje niektoré vzťahy súvisiace so vznikom, s organizáciou, riadením, podnikaním a so zánikom bánk so sídlom na území Slovenskej republiky a niektoré vzťahy súvisiace s pôsobením zahraničných bánk na území Slovenskej republiky na účel regulácie a kontroly bánk, pobočiek zahraničných bánk a iných subjektov s cieľom bezpečného fungovania bankového systému (§ 1). Vzťah od ktorého navrhovateľka odvodzuje uplatnený nárok však takýmto vzťahom nie je. Z ustanovenia § 27 ods. 8 (od 1.1.2002 do 1.1.2007 znenie § 27 ods. 5) vyplýva, že banka a pobočka zahraničnej banky nesmú uzatvárať zmluvy za nápadne nevýhodných podmienok pre nich, najmä také zmluvy, ktoré ich zaväzujú na hospodársky neodôvodnené plnenie alebo na plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote alebo ktorými sú zjavne nedostatočne zabezpečené ich pohľadávky. Z hľadiska systematického zaradenia tejto právnej úpravy, s účinnosťou od 01.01.2002 zakazujúcej uzatváranie zmlúv uvedených v § 27 ods. 5 resp. od 01.01.2007 v § 27 ods. 8, v rámci šiestej časti zákona o bankách upravujúcej „Požiadavky na podnikanie banky“, v nadväznosti na „Základné ustanovenia“ zákona vyplýva, že sa tento zákaz vzťahuje na bankovú činnosť, ktorá je podnikateľskou (obchodnou) činnosťou banky vo vzťahu ku klientom banky a tiež na inú než bankovú činnosť, ktorou je len činnosť súvisiaca z prevádzkovou činnosťou banky, tzn. aj jej podnikateľskou činnosťou. Preto zákon o bankách č. 483/2001 Z. z., ktorý zrušil dovtedy účinný zákon č. 21/1992 Zb. o bankách odo dňa účinnosti, vytvoril okrem iného mechanizmus na zamedzenie tých podnikateľských činností, ktoré by boli v rozpore s novou právnou úpravou a ktoré sa v zmysle § 27 ods. 5 (resp. od 1.1.2007 ods. 8) v nadväznosti na § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zákona č. 483/2001 Z.z., nadobudnutím účinnosti tohto zákona stali nemožnými. Uvedená právna úprava sa preto vzťahuje na podnikanie banky a pobočky zahraničnej banky a nevzťahuje sa na iné právne vzťahy, tzn. na zmluvný vzťah medzi navrhovateľkou a odporcom na základe uzatvorenej Zmluvy o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu SLSP a.s.“ z 17.08.1997, ktorá je podľa svojho obsahu a účelu zmluvou o dôchodku podľa § 842 a nasl. Občianskeho zákonníka,

V danom vzťahu odporca (pred transformáciou na akciovú spoločnosť SLSP. a.s. ako Slovenská štátna sporiteľňa) vystupoval ako zamestnávateľ vo vzťahu ku svojmu dlhoročnému zamestnancovi, odchádzajúceho do dôchodku a ktorý v rámci svojej sociálnej politiky v danom čase (nie svojej bankovej alebo inej činnosti vymedzenej podľa § 1 ods. 1 písm. a) a b) a ods. 3 zák. č. 21/1992 Zb. o bankách v znení platnom a účinnom od 01.02.1992), vytvoril osobitný fond za účelom podpory zabezpečenia životnej úrovne, ktorú pracovníci odporcu dosiahli v čase svojej pracovnej aktivity, na ocenenie ich vernosti, kvality ich práce a podporu stabilizácie pracovníkov odporcu (čl. I Štatútu Podporného dôchodkového fondu SŠTSP, ďalej len „Štatút“) a stanovil podmienky a kritéria jeho tvorby z použiteľného zisku (v tom čase rešpektujúc právne predpisy o finančnom hospodárení štátnych podnikov) a podmienky a kritéria pre poskytovanie plnenia z tohto fondu, obsiahnuté v Štatúte v znení jeho Dodatkov. Uvedené plnenie z Podporného dôchodkového fondu bolo za splnenia stanovených podmienok v zmysle V. v nadväznosti na čl. III. bod 6 Štatútu, obligatórnym nárokom a na základe toho uzatvorila predmetnú Zmluvu o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu SLSP a.s.“ dňa 17.09.1997 s odporcom aj navrhovateľka. Obsahovou náplňou tejto zmluvy bolo potom poskytovanie plnenia z podporného dôchodkového fondu, formou pravidelne sa opakujúcej dávky, majúcej jednoznačne sociálny charakter a jej účelom od počiatku bolo prispievať touto formou na sociálne zabezpečenie svojich dlhoročných zamestnancov po odchode na dôchodok (starobný alebo plný invalidný). Tak v Štatúte ako aj v interných aktoch riadiacich zamestnancov odporcu, sa opakovane zdôrazňuje účel zriadenia uvedeného fondu ako výrazne humaného spôsobu sociálnej a ekonomickej stabilizácie zamestnancov odporcu. Je zrejmé, že predmetnú Zmluvu neuzatváral odporca

ako podnikateľský subjekt pri výkone svojej podnikateľskej činnosti, ktorou je banková činnosť a iná s prevádzkou banky súvisiaca činnosť. Plnenie zo zmluvy o dôchodku, uzatvorenej v zmysle Občianskeho zákonníka, z dôchodkového fondu vytvoreného na podporu bývalých zamestnancov odporcu, nie je v rozpore s ustanovením § 27 ods. 8 (predtým § 27 ods. 5) v spojení s ustanovením 119 ods. 3 zákona o bankách. Zákon o bankách v žiadnom zo svojich ustanovení, neobmedzuje banky ako právnické osoby, ktorých predmetom podnikateľskej činnosti je banková činnosť a iná činnosť súvisiaca s jej prevádzkou podľa osobitného zákona, aby za splnenia zákonných povinností svoj čistý zisk použili podľa vlastného uváženia a disponibilný zisk rozdelili v podobe dividend a tantiém svojim akcionárom, členom predstavenstva, príp. použili časť zisku na vytvorenie sociálneho fondu. Rovnako odporca sám, za účelom sociálnej podpory svojich bývalých dlhoročných zamestnancov takýto fond vytvoril a sú z neho vyplácané plnenia z uzatvorených Zmlúv.

Vzhľadom na uvedené je možné uzavrieť, že poskytovanie plnenia zo Zmluvy z Podporného dôchodkového fondu SLSP a.s., ktorá je ako bolo uvedené, zmluvou o dôchodku podľa § 842 a nasl. Občianskeho zákonníka, nie je takou činnosťou banky akú ma na mysli uvedený zákon o bankách (podnikateľská, obchodná činnosť spočívajúca v prijímaní vkladov a poskytovaní úverov alebo v bankovej činnosti vymedzenej týmto zákonom v § 2 ods. 2 alebo inej ako bankovej činnosti súvisiacej s prevádzkou banky) a preto na ňu nie je možné aplikovať ustanovenia Zákona o bankách a súd preto nemohol akceptovať argumentáciu odporcu, že zmluva zanikla pre nemožnosť plnenia podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na ustanovenia § 27 ods. 8, § 116 a § 119 ods. 3 zákona o bankách.

Na základe všetkých uvedených dôvodov súd posúdil nárok ako dôvodný a priznal ho navrhovateľke v uplatnenej výške, ktorá medzi účastníkmi nebola sporná.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Týmto predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len "vládneho nariadenia").

Podľa § 3 ods. 1 vládneho nariadenia v znení platnom a účinnom do 30.06.2010, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa prechodného ustanovenia § 10b vládneho nariadenia v znení platnom a účinnom od 01.07.2010, ak došlo k omeškaniu pred 1. júlom 2010, výška sankcie za omeškanie spotrebiteľa sa riadi podľa predpisov účinných do 30. júna 2010.

Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bola v období od 13.05.2009 do 12.04.2011 vo výške 1,00 %, tzn. výška úrokov z omeškania v tomto období bola 9 % p.a.; v období od 13.04.2011 do 12.07.2011 bola vo výške 1,25 %, tzn. výška úrokov z omeškania v tomto období bola 9,25 % p. a.; v období od 13.07.2011 do 08.11.2011 vo výške 1,50 %, tzn. výška úrokov z omeškania v tomto období bola 9,50 % p.a.; v období od 09.11.2011 do 13.12.2011 vo výške 1,25 %, tzn. výška úrokov z omeškania v tomto období bola 9,25 % p.a., v období od 14.12.2011 do 10.07.2012 vo výške 1,00 %, tzn. výška úrokov z omeškania v tomto období bola 9 % p.a. a v období od 11.07.2012 do 31.01.2013 vo výške 0,75 %, tzn. výška úrokov z omeškania v tomto období bola 8,75 % p.a..

O príslušenstve pohľadávky, úrokoch z omeškania, súd rozhodol v zmysle citovaných ustanovení § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení neskorších predpisov. Odporca sa dostal s peňažným plnením - vyplatením mesačného dôchodku podľa Zmluvy do omeškania, a preto súd priznal navrhovateľke zákonné úroky z omeškania v uvedenej výške z priznaných súm za jednotlivé

mesiace od 05/2010 do 07/2012 a to vždy odo dňa nasledujúceho po dni ich splatnosti, ktorým bol termín určený pre výplatu plnenia vždy do 15. dňa každého mesiaca (od 3. Zmluvy) až do zaplatenia, tak ako to je uvedené vo výroku rozsudku.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 5 O.s.p., trovy konania určí súd podľa sadzobníkov a podľa zásad platných pre náhradu mzdy a hotových výdavkov. Určiť výšku trov môže predseda senátu alebo samosudca až v písomnom vyhotovení rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 8 O.s.p., vo výroku o náhrade trov konania súd vyjadrí osobitne trovy právneho zastúpenia a iné trovy konania, ktorých náhrada sa účastníkovi priznáva.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a § 224 ods.3 O.s.p. a v spore úspešnej navrhovateľke priznal plnú náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania (pred súdom prvého stupňa aj odvolacieho konania) za zaplatené súdne poplatky spolu v sume 609 euro (po 304,50 euro za návrh na začatie konania a za odvolanie) a náhradu trov právneho zastúpenia navrhovateľky spolu v sume 1.584,65 euro, vyčíslené podľa § 9, § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a), c) a d), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, za 7 úkonov právnej služby:

- prevzatie a príprava zastúpenia 10.12.2009 á 217,12 eur + RP 6,95 eur,
- písomný návrh na začatie konania zo dňa 15.8.2012 á 217,12 eur + RP 7,63 eur,
- písomné podanie vo veci - vyjadrenie k odporu z 15.11.2012 á 217,12 eur + RP 7,63 eur,
- písomné podanie vo veci - odvolanie z 09.09.2013 á 217,12 eur + RP 7,81 eur,
- písomné podanie vo veci - vyjadrenie z 10.01.2014 á 217,12 eur + RP 7,81 eur,
- 2 x účasť na pojednávaní dňa 28.06.2013 a 20.08.2015 á 217,12 eur + 2 x RP 7,81 eur + 8,39 eur
-

Trovy právneho zastúpenia navrhovateľky v konaní vrátane trov odvolacieho konania predstavujú odmenu spolu s náhradami podľa cit. vyhlášky, spolu vo výške 1.584,65 euro (7 x 180,93 € spolu 1.266,51 € + 7 x RP spolu 54,03 €) + zvýšenie o 20 % DPH (264,11 €).

Náhradu trov konania navrhovateľky v celkovej sume 2.193,65 euro, je odporca povinný podľa § 149 ods. 1 O.s.p., zaplatiť k rukám (na účet) právneho zástupcu navrhovateľky Bartošik Šváby s.r.o. so sídlom Plynárenská 7/A, Bratislava, IČO: 35929049, vedený v Z. Z., V..Z..., č. účtu : XXXXXXXXXXX/XXXX, IBAN: Z. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, dvojmo, cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ust. § 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (ust. § 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.